

**PRESENTACIÓ DE LA PROGRAMACIÓ DEL
50è ANIVERSARI DE LA CREACIÓ DEL
MUSEU.**

Primera exposició:

*EL MUSEU PICASSO, 50 ANYS
A BARCELONA. ELS ORIGENS*

6 de març de 2013 a les 12.30 hores

Museu Picasso

Dep. de premsa i comunicació

Montcada 15 - 23

08003 Barcelona

Tel. 932 563 021 / 26

museupicasso_premsa@bcn.cat

SUMARI

1. PRESENTACIÓ
2. PRIMERA EXPOSICIÓ:
*El Museu Picasso, 50 anys a Barcelona.
Els orígens*
3. DADES DE L'EXPOSICIÓ
4. ÀMBITS DE L'EXPOSICIÓ
5. ACTIVITATS A L'ENTORN DE L'ANIVERSARI

1. PRESENTACIÓ

El Museu Picasso celebra, el proper **9 de març**, el 50è aniversari de la seva inauguració. Amb aquest motiu, es presenten tres exposicions de caràcter documental que donen testimoni dels signes d'identitat del Museu: la seva gènesi, la seva col·lecció i les exposicions que s'hi han fet. Les tres mostres s'aniran succeint en el temps, l'una darrere l'altra, de tal manera que esdevinguin peces d'una narració única.

A banda d'aquestes tres mostres que s'aniran succeint durant tot l'any, s'ha organitzat un seguit d'activitats entre les quals destaca la **jornada de portes obertes** que se celebrarà el proper dissabte –data de la inauguració– i que comptarà amb la participació dels membres de l'equip del Museu, que oferiran als visitants una visió seva particular de la seves obres preferides de la col·lecció. Seran doncs els barcelonins, els visitants, els que inauguraran ***El Museu Picasso, 50 anys a Barcelona. Els orígens***, la primera de les mostres organitzades per a l'ocasió.

Col·locació de la placa del Museu Picasso, 1963.
Fotografia d'Hernández Fons documental del Museu Picasso, Barcelona.

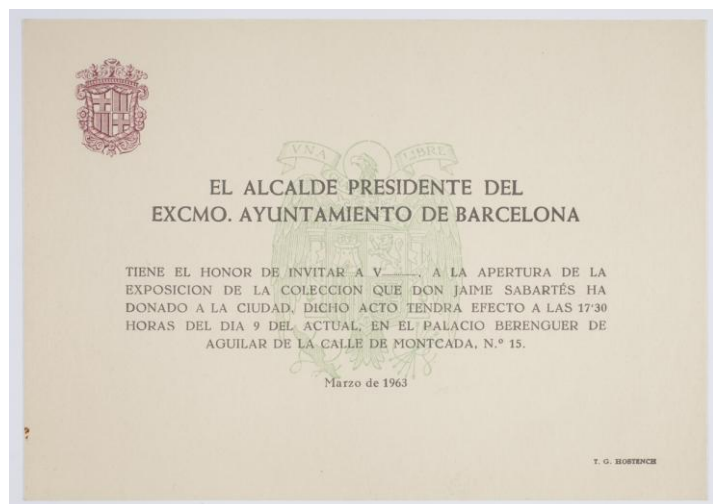

2. PRIMERA EXPOSICIÓ:

El Museu Picasso, 50 anys a Barcelona. Els orígens

El Museu Picasso de Barcelona és potser el signe més evident del vincle afectiu de l'artista amb la ciutat. Creat per desig de Picasso, és fruit de la convergència dels esforços i les voluntats d'una col·lectivitat; en primer lloc del seu secretari personal i gran amic Jaume Sabartés, però també de la seva esposa Jacqueline Picasso, de la societat barcelonina que tant admirava la figura de Picasso i de l'Ajuntament de Barcelona, que en ple franquisme va actuar amb la discreció necessària per fer realitat el somni de l'artista: un museu monogràfic a la ciutat que tant s'estimava.

Per narrar aquesta història a través dels documents, la mostra s'ha concebut en tres àmbits: el vincle de Picasso amb Barcelona, el procés de gestació del museu i el procés de constitució del museu.

2. DADES DE L'EXPOSICIÓ

Títol:	«El Museu Picasso, 50 anys a Barcelona. Els orígens»
Data:	Del 9 de març al 9 de juny del 2013
Lloc:	Museu Picasso de Barcelona Montcada, 15 - 23 08003 Barcelona Tel. 932 563 000 Fax. 933 150 102 museupicasso@bcn.cat twitter.com/museupicasso www.facebook.com/ MuseuPicassoBarcelona
Horari:	De dimarts a diumenge, de 10 a 20 hores Dilluns no festius, tancat
Preu:	Entrada general (exposició temporal + col·lecció permanent): 11 € . Condicions especials per a grups, menors de 16 anys, membres de l'ICOM, Targeta Rosa, menors de 25 anys, aturats, jubilats, passi d'acompanyant, famílies nombroses Sense cues: les entrades es poden adquirir on-line a través del web del Museu
Carnet del Museu:	Accés directe i il·limitat a la col·lecció i a les exposicions del Museu durant dotze mesos (a partir del moment de la compra): 12 € individual / 15 € familiar
Organitza i produeix:	Museu Picasso de Barcelona
Superfície:	L'exposició ocupa les sales A de la col·lecció
Publicació:	Editat en català, castellà i anglès. Autor: Sílvia Domènech. 24 pàgines. Institut de Cultura / Museu Picasso de Barcelona. Edició i producció: Ajuntament de Barcelona, Museu Picasso de Barcelona.

www.museupicasso.bcn.cat

3. ÀMBITS DE L'EXPOSICIÓ

Àmbit 1

El vincle de Picasso amb Barcelona

L'estada de Picasso a Barcelona

Les relacions personals entre Picasso i Barcelona s'inicien a les acaballes del segle XIX i es mantenen vives fins a la seva mort. Barcelona esdevé un nexa important en la vida de Picasso, no només en la seva formació, sinó també en la seva revelació com a artista. Picasso era malagueny de naixement, però el 1895 arriba a Barcelona amb la família i s'hi està fins al 1904. L'artista va fer vida a la Barcelona vella, el barri de la Ribera i els seus voltants. Durant aquests anys Picasso crea un cercle artístic i d'amistats que mantindrà per sempre i que el vincularà definitivament a la ciutat.

Fernande Olivier, Pablo Picasso i Ramon Reventós al Guayaba, 1906,
Fotografia de J. Vidal Ventosa, Fons documental Museu Picasso Barcelona

El lligam en la distància

L'abril del 1904 Picasso se'n va definitivament a París, però manté el lligam amb Barcelona fent-hi estades per visitar els amics i per veure la família, que va seguir vivint a Barcelona, fent donació d'obres a la ciutat i presentant dues exposicions monogràfiques en l'organització de les quals també participa.

Exposició Picasso a la Sala Gaspar, 1960, Fotografia de J. Pi, Fons documental Museu Picasso Barcelona

Exposició Picasso a la Sala Gaspar, 1960, Fotografia de J. Pi, Fons Documental Museu Picasso Barcelona

Àmbit 2

La gestació del Museu

La relació de Picasso amb Sabartés

Entre els amics de joventut de Picasso a Barcelona, en destaca un: Jaume Sabartés. Picasso coneix Sabartés l'any 1899. Ben aviat se'ls fa evident la bona sintonia que hi ha entre ells dos, i és així com inicien una relació d'amistat, complicitat i admiració mútua que durarà tota la vida. El 1935, Sabartés, després d'un periple per Amèrica, fixa la seva residència a París i esdevé el secretari personal de l'artista i el seu company inseparable.

Joan Ainaud de Lasarte va descriure aquesta relació amb els següents termes: "No es tracta d'un museu en record d'un origen, sinó que és el fruit d'una amistat i la vinculació d'un home amb la seva ciutat; l'amistat entre Jaume Sabartés i Picasso, i el record de Picasso respecte a Barcelona."

Picasso i Sabartés, s.d, Fons Jaume Sabartés, Museu Picasso, Barcelona, Fotografia: Jacqueline Picasso, cortesia de Catherine Hutin

- Picasso dedica a Sabartés

Una prova de l'afinitat i l'afecte entre Sabartés i Picasso són els retrats, pintats o escrits, que l'artista fa de Sabartés al llarg de la seva vida. Després de la mort de Sabartés, Picasso regala al museu un exemplar dedicat al seu amic de tots els gravats que fa a partir d'aquell moment, com d'altra banda havia fet en vida de Sabartés.

- Sabartés biografia Picasso

La complicitat entre tots dos amics permet a Sabartés conèixer bé l'artista, com ell mateix diu "sense que parli, pel que fa, per com ho diu...". Aquesta coneixença fa que Sabartés esdevingui el seu biògraf més personal amb uns quants llibres de memòries, entre els quals destaca *Picasso. Retratos y recuerdos*.

L'afecte mutu entre Barcelona i Picasso

Cap a mitjans dels anys cinquanta pren força un retrobament mutu de Barcelona amb Picasso. Arran d'una de les visites de Sabartés a Barcelona, en què coincideix amb els amics i els admiradors barcelonins de l'artista, Sabartés acompanya a França un grup de barcelonins a fer una visita a Picasso. D'aquesta manera es van reprendre, a nivell col·lectiu, unes relacions que en l'àmbit familiar o en el cercle d'amics no s'havien interromput mai. Són molts els amics i els entusiastes que es retroben amb l'artista i li evoquen els records de Barcelona. Picasso, per la seva banda, intensifica les donacions a la ciutat, i, a més, en la seva obra Barcelona torna a fer-se present.

La recuperació d'un barri

El naixement del carrer Montcada, al segle XII, va donar lloc a l'aparició progressiva del barri de la Ribera, un dels nuclis urbans de major importància històrica i patrimonial de la ciutat de Barcelona. La zona va anar creixent fins a arribar a tenir una gran esplendor, però cap al 1900 va començar a entrar en franca decadència. Als anys trenta un grup de personalitats es van aplegar sota el nom d'Amics del Carrer de Montcada amb la intenció d'esperonar l'Ajuntament de Barcelona a recuperar el barri. El consistori va estar molt receptiu i va restaurar unes quantes façanes, i el 1953 va comprar el palau Berenguer d'Aguilar per rehabilitar-lo i dedicar-lo a activitats d'interès públic. El 1960, Sabartés, a proposta de l'Ajuntament, va triar aquest palau per instal·lar-hi el Museu Picasso, ja que es trobava al bell mig de la Ribera, el barri que evoca la Barcelona de Picasso i on l'artista va viure entre el 1895 i el 1904.

Carrer Montcada, 26/01/1957, Fons Jaume Sabartés, Museu Picasso, Barcelona. Fotografia: desconegut

Els artífexs del projecte

Jaume Sabartés volia donar la seva col·lecció d'obres de Picasso a la ciutat per crear un futur museu dedicat a l'artista. El notari barceloní Raimon Noguera, assabentat d'aquest fet i amb el suport del director dels Museus d'Art de Barcelona, Joan Ainaud de Lasarte, va encapçalar un grup de persones de diferents ideologies per presentar aquest projecte a les autoritats polítiques de forma oficiosa i prudent. En un sopar a l'Hotel Ritz, Noguera i Ainaud, acompanyats de la resta de personalitats, van exposar la idea a Josep Maria Porcioles, alcalde de Barcelona en aquella època. L'alcalde va acceptar la proposta i es va comprometre a buscar vots favorables entre els companys del consistori. D'aquesta manera, Porcioles, amb la discreció que requeria el moment, va liderar un procés que va concloure amb la creació del Museu Picasso.

Àmbit 3

La constitució del Museu

El 27 de juliol de 1960, per acord municipal, quedava constituït el museu monogràfic "Pablo Ruiz Picasso". El mateix any s'iniciaven les obres de rehabilitació del palau Berenguer d'Aguilar per donar cabuda al Museu.

Les obres van ser molt costoses i llargues, i foren supervisades des de França per Picasso. El 9 de març de 1963, amb la discreció necessària que requeria el moment, s'obria l'exposició de la col·lecció que Jaume Sabartés havia donat a la ciutat.

La donació de la col·lecció Sabartés

Procés de tramitació de la donació a la ciutat de Barcelona de la col·lecció d'obres de Picasso de Jaume Sabartés.

La fotografia mostra Jaume Sabartés, Josep Selva, Miquel Gaspar i Joan Gaspar el 23 de juny del 1962 a casa de Sabartés a París, fent l'inventari de les obres de la donació.

Josep Selva, Miquel Gaspar, Jaume Sabartés i Joan Gaspar a casa de Sabartés a París, mentre preparen l'inventari de la donació, 23/06/1962, Fotografia: Euro Civis, Fons documental Museu Picasso Barcelona

La rehabilitació del palau Berenguer d'Aguilar

Les obres de rehabilitació per donar cabuda al Museu Picasso es van fer entre el 1961 i el 1963. Les fotografies mostren la maqueta desmuntable de fusta que es va enviar a Picasso perquè supervisés les obres.

Maqueta del Palau Berenguer d'Aguilar, s/d, Autor desconegut, Fons documental Museu Picasso Barcelona

Inauguració de la Col·lecció Sabartés

El 9 de març del 1963, en un acte discret i sense autoritats polítiques, s'obria al públic la col·lecció que Jaume Sabartés havia donat a la ciutat. La fotografia mostra l'alcalde de la ciutat, Josep Maria Porcioles, acompanyat del regidor Josep Blajot i del director dels Museus d'Art de Barcelona, Joan Ainaud de Lasarte, el dia de la inauguració.

Josep Maria Porcioles, acompanyat del regidor Josep Blajot i del director dels Museus d'Art de Barcelona, Joan Ainaud de Lasarte a la inauguració del Museu Picasso de Barcelona, 9 de març del 1963.
Fons documentals del Museu Picasso, Barcelona Fotografia de Suárez.

Les donacions de Picasso

Després de la mort de Jaume Sabartés, el 13 de febrer del 1968, Picasso va continuar ampliant la col·lecció del Museu per honorar la memòria del seu benvolgut amic. Amb la mort de Picasso, el 8 d'abril del 1973, el Museu continua creixent, però es pot donar per tancada la gènesi del Museu Picasso de Barcelona.

Palau Baró de Castellet

Per donar cabuda a aquesta col·lecció, l'Ajuntament de Barcelona va rehabilitar l'edifici contigu, el palau Baró de Castellet.

A la fotografia es mostren les obres de rehabilitació del palau Baró de Castellet.

Obres de rehabilitació del Palau Baró de Castellet, 28/10/1970, Museu Picasso, Barcelona. Fotografia: desconegut

3. ACTIVITATS A L'ENTORN DE L'ANIVERSARI

Fem 50 anys! Vine a celebrar-ho de la mà del personal del Museu

Dissabte 9 de març del 2013

Jornada de portes obertes de 10 a 20 h
Presentacions d'11 a 13:20 h i de 17 a 19:20 h
Entrada gratuïta, aforament limitat

El 9 de març del 1963 es va inaugurar el Museu Picasso. Per celebrar aquesta fita, el dia del nostre 50è aniversari us convidem a visitar la col·lecció permanent presentada per personal del museu de diversos àmbits (conservació, publicacions, educació, comunicació, seguretat, etc.), que compartiran una visió de les obres des de la seva experiència personal i professional.

Club de Lectura del Picasso

Segon dijous de mes, a les 19:30h
Sessions de febrer, març i abril. Propera temporada 2013-14, novembre i desembre.
Entrada gratuïta, aforament limitat
Aula 1 del Centre de Coneixement i Recerca

Durant diverses sessions del Club de Lectura celebrarem l'aniversari del museu, tot llegint sobre les persones i la Barcelona que van fer possible la seva creació

14 de març de 2013 – la Barcelona del moment

Rabos de lagartija, de Juan Marsé. Amb Lluís Izquierdo, poeta, assagista i Catedràtic de Literatura Espanyola a la Universitat de Barcelona

11 d'abril de 2013 – els escrits de l'artista

Textos españoles: 1894-1968, de Pablo Picasso. Amb Malén Gual, conservadora de la Col·lecció del Museu Picasso.

Visita Jaume Sabartés

Dijous 4, 11, 18 i 25 d'abril a les 19h

Dijous 2, 9 i 16 d'octubre a les 19h

Sales del museu, entrada per c/ Montcada 23

Les obres de la col·lecció, els edificis del museu i les exposicions sobre el 50 aniversari seran el fil conductor per explorar la relació entre el barceloní Jaume Sabartés i la seva llarga i intensa relació d'amistat amb Picasso, de la qual el museu és el resultat directe.

Picasso a la Barcelona dels 60s

Dijous 16 de maig a les 19h

Taula rodona

Entrada gratuïta, aforament limitat

Sala d'actes

La recepció de l'artista a finals dels anys 50 i durant els anys 60 a Barcelona no va ser uniforme ni homogènia: per a alguns era una figura d'una importància artística que anava més enllà de les consideracions polítiques i que Barcelona havia de reivindicar; per altres era el geni que simbolitzava el rebuig internacional al franquisme. Aquesta taula rodona vol fer una exploració de les diverses lectures que els intel·lectuals catalans van fer de l'obra picassiana i la seva repercussió en el desenvolupament cultural de la ciutat.

Vespres al Museu: les músiques del 50 aniversari

Els dijous de juliol, a les 20h

Concerts

Patis del Museu

Entrada gratuïta, aforament limitat

En ocasió de la segona de les exposicions del 50 aniversari dedicada a la col·lecció, oferirem uns concerts que exploraran les músiques de principis dels anys 60, moment de la fundació del museu. Un passeig que anirà de les músiques més cultes fins a les més populars del moment.

Programació musical a càrrec de David Albet

